

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕТО НА РЕГУЛАТИВАТА

Назив на министерство:	МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА
Назив на предлогот на закон:	ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА СУДСКИ ПРЕВЕДУВАЧИ
Одговорно лице и контакт информации:	Анета Тошевска, раководител на одделение atosevska@mjustice.gov.mk Сanela Хасиќ, државен советник shasic@mjustice.gov.mk
Вид на Извештај	☐ Нацрт ☒ Предлог
Обврската за подготовка на предлогот на закон произлегува од:	☐ Годишната програма за работа на Владата на Република Македонија ☐ НПАА ☒ Заклучок на Владата на Република Македонија ☐ Друго _____
Поврзаност со Директивите на ЕУ	
Дали нацрт извештајот содржи информации согласно прописите кои се однесуваат на класифицираните информации	☐ Да ☒ Не
Датум на објавување на нацрт Извештајот на ЕНЕР:	I верзија 16.12.2013 година II верзија <u>20.05.</u> 2014 година
Датум на доставување на нацрт Извештајот до Министерството за информатичко општество и администрација:	I верзија 27.12.2013 година II верзија <u>20.05.</u> 2014 година
Датум на добивање на мислењето од Министерството за информатичко општество и администрација:	30.12.2013 година
Рок за доставување на предлогот на закон до Генералниот секретаријат	мај 2014

1. Опис на состојбите во областа и дефинирање на проблемот

1.1 Опис на состојбите

Материјата со која се уредува поставувањето на судските преведувачи, начинот и условите за поставување и разрешување на постојаните судски преведувачи и начинот на проверка на знаењето на јазиците на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија или на странски јазик на кандидатите за судски преведувачи беше регулирана со одредби во повеќе прописи, односно со Законот за судовите (Службен весник на Република Македонија" бр. 58/06, 62/06, 35/08 и 150/10), Судскиот деловник („Службен весник на Република Македонија" бр. 66/13) и со Упатството за начинот и условите за поставување, проверка на знаењето и разрешувањето на постојаните судски преведувачи („Службен весник на Република Македонија" бр.28/08).

Согласно Упатството, начинот на проверка на знаењето на кандидатот за постојан судски преведувач се врши во два дела: писмен (елиминаторен) дел и устен дел.

Од досегашната пракса при спроведување на испитот и искуството на судовите со судските преведувачи, се увиде недоволното и непрецизно законско регулирање на материјата.

Воедно, Министерството за правда е задолжено да постапи согласно заклучокот бр. 41-17/151 од 29.08.2013 година од 151-та Седница на Владата на Република Македонија, сите министерства кои во својата надлежност имаат закони во кои е предвидено полагање на одредени стручни испити, да достават до Владата измени на истите, во смисла постапката за полагање на испитите да биде на ист начин како полагањето предвидено во Законот за правосудниот испит.

1.2 Причини за проблемите кои се предмет на разгледување

Материјата за судските преведувачи не е обединета и уредена со единствен законски пропис, а начинот на полагање на проверка на знаењето на кандидатот за постојан судски преведувач не е усогласен со донесен заклучок на Владата на Република Македонија.

2. Цели на предлог регулативата

Со донесувањето на овој закон целата материја за судските преведувачи се унифицира и се уредува во еден законски пропис, со кој се воведува електронскиот начин на полагање на испитот со оглед на развојот на информатичките технологии, се унапредува објективноста и транспарентноста во спроведување на испитот и се уредуваат останатите прашања во врска со начинот и условите за поставување и разрешување на судските преведувачи.

3. Можни решенија (опции)

3.1 Опис на решението „не прави ништо“

- Материјата за судските преведувачи ќе остане регулирана различно во повеќе прописи со различна правна сила
- Министерството за правда нема да постапи по заклучок на Владата на Република Македонија
- нема да биде унапреден начинот на полагање за проверка на знаењето на кандидатите за судските преведувачи.

3.2 Опис на можните решенија (опции) за решавање на проблемот

Опција 1. Донесување на Законот за судски преведувачи

Опција 2. Изменување на Законот за судовите

4. Проценка на влијанијата на регулативата

Можни позитивни и негативни влијанија од секоја од опциите:

4.1 Економски влијанија

Опција 1. Посредни влијанија - позитивно ќе се оцени современиот начин на полагање од страна на меѓународната бизнис заедница

Опција 2. Посредни влијанија - позитивно ќе се оцени современиот начин на полагање од страна на меѓународната бизнис заедница

4.2 Фискални влијанија

Опција 1. Трошоци за воведување на електронскиот начин на полагање на проверка на знаењето и паричен надоместок за Комисијата кои се надоместуваат од средствата кои се уплатуваат на сметката на сопствени приходи на Министерството за правда

Опција 2. Трошоци за воведување на електронскиот начин на полагање на проверка на знаењето и паричен надоместок за Комисијата кои се надоместуваат од средствата кои се уплатуваат на сметката на сопствени приходи на Министерството за правда

4.3 Социјални влијанија

Опција 1. Зајакнување на довербата на граѓаните во објективноста на спроведувањето на проверката на знаењето на кандидатите за судски преведувачи и олеснување на пристапот за целосно информирање со оваа материја.

Опција 2. Зајакнување на довербата на граѓаните во објективноста на спроведувањето на проверката на знаењето на кандидатите за судски преведувачи и олеснување на пристапот за целосно информирање со оваа материја.

4.4 Влијанија врз животната средина

Опција 1. Намалување на употребата на хартијата

Опција 2. Намалување на употребата на хартијата

4.5 Административни влијанија и трошоци

а) трошоци за спроведување

- трошоци за членови на верификациона Комисија кои можат да бидат од 19 до 24 лица
- максимален годишен износ по член на Комисијата за писмените прашања е 60.000 денари
- надоместоци за устен дел по кандидат изнесува 500 денари
- административен товар за овластени лица (најмногу 5) присутни на испитот за писмениот дел 4 часа по две сесии годишно
- Верификациона комисија 5 лица најмногу 60.000 денари годишно (по лице)

Вкупно трошоци за спроведување 1 860 508 денари годишно (административен товар + законски утврдени надоместоци)

Трошоци за административен товар 45508 денари годишно.

Користена аналитичка алатка: Модел на стандардни трошоци

Метод: За секоја административна активност пресметани се три трошковни параметри: цена, време и количина.

Основна формула за пресметка на административниот трошок:

Административен трошок = Цена x Време x Количина (фреквенција x популација)

Трошоците за воведување на електронскиот начин на полагање не се пресметани заради тоа што опциите за воведување на системот сепак се разгледуваат.

б) трошоци за почитување на регулативата

- трошоци за членови на верификациона Комисија кои можат да бидат од 19 до 24 лица
- максимален годишен износ по член на Комисијата за писмените прашања е 60.000 денари
- надоместоци за устен дел по кандидат изнесува 500 денари
- административен товар за овластени лица (најмногу 5) присутни на испитот за писмениот дел 4 часа по две сесии годишно
- Верификациона комисија 5 лица најмногу 60.000 денари годишно

Вкупно трошоци за спроведување 1 860 508 денари годишно (административен товар + законски утврдени надоместоци)

Трошоци за административен товар 45508 денари годишно.

Користена аналитичка алатка: Модел на стандардни трошоци

Метод: За секоја административна активност пресметани се три трошковни параметри: цена, време и количина.

Основна формула за пресметка на административниот трошок:

Административен трошок = Цена x Време x Количина (фреквенција x популација)

Трошоците за одржување на електронскиот начин на полагање не се пресметани заради тоа што опциите за воведување на системот сеуште се разгледуваат.

5. Консултации

5.1 Засегнати страни и начин на вклучување

Можност за коментари на објавен текст на ЕНЕР.

5.2 Преглед на добиените и вградените мислења

Предлогот на законот е доставен на мислење до:

- Секретаријат за законодавство – со забелешки кои се вградени во новиот текст на Предлог законот
- Секретаријат за спроведување на Рамковниот договор
- Министерство за информатичко општество и администрација – со забелешки вградени во новиот извештај и во новиот Предлог закон
- Министерство за финансии – со прифатени забелешки
- Врховен суд на Република Македонија
- Дирекција за заштита на лични податоци - со забелешки кои се вградени во новиот текст на Предлог законот

5.3 Мислењата кои не биле земени предвид и зошто

Нема

6. Заклучоци и препорачано решение

6.1 Споредбен преглед на позитивните и негативните влијанија на можните решенија (опции)

Опција 1:

Позитивни: Ќе се оцени позитивно современиот начин на полагање од страна на меѓународната бизнис заедница, трошоците за воведување на електронскиот начин на полагање на проверка на знаењето и паричен надоместок за Комисијата ќе се надоместуваат од средствата кои се уплатуваат на сметката на сопствени приходи на Министерството за правда, ќе се зајакне довербата на граѓаните во објективноста на спроведувањето на проверката на знаењето на кандидатите за судски преведувачи и ќе се олесни пристапот за целосно информирање со оваа материја, ќе се намали употребата на хартијата.

Негативни: нема

Опција 2: Ќе се оцени позитивно современиот начин на полагање од страна на меѓународната бизнис заедница, трошоците за воведување на електронскиот начин на полагање на проверка на знаењето и паричен надоместок за Комисијата ќе се надоместуваат од средствата кои се уплатуваат на сметката на сопствени приходи на Министерството за правда, ќе се зајакне довербата на граѓаните во објективноста на спроведувањето на проверката на знаењето на кандидатите за

судски преведувачи и ќе се олесни пристапот за целосно информирање со оваа материја, ќе се намали употребата на хартијата.

Негативни: Законот за судовите е системски закон со кој се уредува работата на судовите и со воведување на одредби со кој се регулира целата материја за судските преведувачи ќе се оптовари законскиот текст;

6.2 Ризици во спроведувањето и примената на секое од можните решенија (опции)

Опција 1: Неисплатливост на електронскиот начин на полагање на проверка на знаењето кога е пријавен мал број на пријавени кандидати за судски преведувачи и неможност за исплаќање на паричниот надомест на Комисијата

Опција 2: Неисплатливост на електронскиот начин на полагање на проверка на знаењето кога е пријавен мал број на пријавени кандидати за судски преведувачи и неможност за исплаќање на паричниот надомест на Комисијата

6.3 Препорачано решение со образложение

Со донесувањето на Законот за судски преведувачи се унифицира и се уредува материјата за судски преведувачи во еден законски пропис, со кој се воведува електронскиот начин на полагање на испитот со оглед на развојот на информатичките технологии и согласно Заклучокот на Владата на Република Македонија, се унапредува објективноста и транспарентноста во спроведување на испитот и се уредуваат останатите прашања во врска со начинот и условите за поставување и разрешување на судските преведувачи.

7. Спроведување на препорачаното решение

7.1 Потреба од менување на закони и подзаконска регулатива во областа или други сродни области

Изменување на Судскиот деловник

7.2 Потребни подзаконски акти и рок за нивно донесување

Согласно одредбите од овој закон ќе биде потребно да се донесат подзаконски акти (правилници) во рок од 90 дена од денот на влегување во сила на овој закон:

- за начинот на бодување на првиот и вториот дел на испитот;
- за формата и содржината на решението за положен испит;
- за формата и содржината и начинот на водење на дневникот на судските преведувачи;
- за формата и содржината на текстот на заверката;
- Правилникот за надоместокот на трошоците на постојаниот судски преведувач.

7.3 Органи на државната управа, државни органи и други органи надлежни за спроведување

Министерство за правда, судовите во Република Македонија, Министерството за информатичко општество и администрација

7.4 Активности за обезбедување на ефикасно спроведување на предлогот на закон

Министерство за правда ќе преземе активности во насока на отпочнување со процесот на спроведување на законот и подготвување на техничка спецификација за обезбедување на електронскиот начин на полагање.

8. Следење и евалуација

8.1 Начин на следење на спроведувањето

Оценката на спроведувањето на регулативата согласно Методологијата за оценка на спроведување на регулативата ќе се спроведе во 2020 година.

8.2 Евалуација на ефектите од предлогот на закон и рокови

Во рок од 10 години од почетокот на примената на законот (во 2025 година)

Изјава од државниот секретар

Нацрт Извештајот за проценка на влијанието на регулативата е изготвен во согласност со Методологијата за проценка на влијанието на регулативата. Тој дава реална проценка на можните влијанија и очекуваните ефекти, како и трошоците кои се однесуваат на секоја од утврдените можни решенија (опции) за решавање на проблемот.

Датум:

.....

потпис на државен секретар

Изготвил: Анета Тошевска, раководител на одделение